

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Θεσμική εκκρεμότητα και περιβαλλοντική αυθαιρεσία. Η Τριχωνίδα στο έλεος ενός ενεργειακού σχεδιασμού δίχως δεδομένα και κανόνες».

Η κυβέρνηση της ΝΔ διακηρύσσει διαρκώς τη βούλησή της να επιταχύνει την ενεργειακή μετάβαση και να ενισχύσει τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Ωστόσο, τα γεγονότα δείχνουν πως πίσω από τον τίτλο της “πράσινης ανάπτυξης” κρύβεται μια εκ του πονηρού προχειρότητα στο σχεδιασμό, μια θεσμική αφωνία στις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις της χώρας και μια προκλητική έλλειψη διαφάνειας. Συνειδητά επιλέγετε να κρατάτε μη ολοκληρωμένο το θεσμικό πλαίσιο, καθυστερώντας κρίσιμες αποφάσεις.

Η περίπτωση της λίμνης Τριχωνίδας αποκαλύπτει την εκτροπή που συντελείται στον τομέα του περιβάλλοντος και των Α.Π.Ε. Την ώρα που η επιστημονική κοινότητα και οι τοπικές κοινωνίες εκφράζουν τεκμηριωμένες ενστάσεις, το ΥΠΕΝ επιλέγει να αφήνει ανοιχτό ένα θεσμικό κενό, μέσα στο οποίο προωθούνται έργα τεράστιας κλίμακας δίχως βασικά δεδομένα, δίχως κανόνα και μέτρο.

Η Τριχωνίδα, η μεγαλύτερη και καθαρότερη φυσική λίμνη της Ελλάδας - που πέραν των οικολογικών της παραμέτρων, εντάσσεται και ως προστατευόμενη περιοχή πόσιμου ύδατος (ΣΔΛΑΠ EL04) - βρίσκεται στο επίκεντρο ενεργειακού σχεδίου αντλησιοταμίευσης που θα μπορούσε να αλλοιώσει οριστικά τη λειτουργία και τον χαρακτήρα της.

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με τον χάρτη της ΡΑΑΕΥ, έχουν εκδοθεί πάνω από τριάντα (30) άδειες για αντλησιοταμιευτικά έργα σε λίμνες της Αιτωλοακαρνανίας και όμορων περιοχών. Αν όλα αυτά τα έργα προχωρήσουν, η περιοχή κινδυνεύει να μετατραπεί σε ένα απέραντο ενεργειακό πάρκο, με ασυντόνιστη και άναρχη ανάπτυξη. Το παράδοξο και πιο ανησυχητικό είναι ότι ενώ πρόκειται για έργα μείζονος περιβαλλοντικής σημασίας, οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν διαθέτουν επίσημα υδρολογικά δεδομένα για τη μεγαλύτερη φυσική λίμνη της χώρας.

Δεν υπάρχει επικαιροποιημένη μέτρηση του όγκου νερού, ούτε καθορισμένη οικολογική στάθμη. Οι υδρολογικές εκτιμήσεις των μελετών που κατατίθενται βασίζονται σε ελλειπείς ή μη επαληθευμένες πηγές, γεγονός που έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία στην επιστημονική κοινότητα. Επιπλέον, η κυβέρνηση επιλέγει να αγνοεί τις προειδοποιήσεις και να προχωρά σε έκδοση αδειών δίχως πρότερη στοιχειώδη αξιολόγηση κινδύνου, καθώς σύμφωνα με ειδικούς, η περιοχή διατρέχεται από τέσσερα σεισμικά ρήγματα και ήδη εμφανίζει φαινόμενα καθιζήσεων.

Η διεθνής εμπειρία υποδεικνύει ότι τέτοια έργα προϋποθέτουν πολυετή έρευνα, ολοκληρωμένα προγράμματα παρακολούθησης και φυσικά δεν εγκαθίστανται σε φυσικές λίμνες που αποτελούν και πηγή ύδρευσης. Στην Ελλάδα, η πολιτική επιλογή της κυβέρνησης είναι να επιταχύνει τις αδειοδοτήσεις, αφήνοντας πίσω τη γνώση, την επιστήμη, τον σχεδιασμό και εσκεμμένα ανολοκλήρωτο το θεσμικό πλαίσιο.

Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (Ε.Π.Μ.) που θα καθόριζε τι επιτρέπεται και τι όχι στις προστατευόμενες περιοχές καθυστερούν μεθοδικά εδώ και έξι (6) χρόνια, ενώ στόχοι διατήρησης δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί, παρά την υποχρέωση και την ήδη επιβληθείσα καταδίκη της Ελλάδας από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν πρόκειται για διοικητική ανεπάρκεια, αλλά για θεσμική επιλογή παράλυσης, ώστε το ΥΠΕΝ να αποφασίζει κατά περίπτωση, χωρίς δεσμευτικά κριτήρια, χωρίς λογοδοσία. Άλλωστε, με αυτό τον τρόπο εγκρίθηκαν και οι υπόλοιπες ΕΠΜ άλλων περιοχών.

Το ίδιο μοτίβο επαναλαμβάνεται και στο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ. Το σχέδιο έχει ολοκληρωθεί εδώ και καιρό και είναι γνωστό ότι προβλέπει ρητή απαγόρευση τέτοιων έργων αποθήκευσης ενέργειας σε ζώνες υψηλής οικολογικής αξίας. Όμως το ΥΠΕΝ αποφεύγει αδικαιολόγητα, εδώ και έξι (6) χρόνια, να προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες. Όσο δεν υπάρχει ο κανόνας, επικρατεί η εξαίρεση. Οι καθυστερήσεις αυτές, δεν είναι τυχαίες, αλλά πολιτικά χρήσιμες.

Την ίδια στιγμή ο ΑΔΜΗΕ επισημαίνει ότι υπάρχουν περιοχές του συστήματος με κορεσμό στην απορρόφηση των ΑΠΕ, γεγονός που αποδεικνύει πως η αδειοδοτική φρενίτιδα για νέα έργα γίνεται χωρίς ενεργειακό σχεδιασμό, χωρίς ουσιαστικό συντονισμό των επενδύσεων, δικτύου και περιβάλλοντος.

Είναι προφανές ότι χωρίς συνολικό σχεδιασμό, χωρίς ιεράρχηση έργων και χωρίς σαφές θεσμικό πλαίσιο, η πράσινη μετάβαση εκφυλίζεται σε πεδίο άναρχης επιχειρηματικής δραστηριότητας και οι ΑΠΕ από μοχλός προόδου σε πηγή κοινωνικής έντασης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Επειδή, η λίμνη Τριχωνίδα και η ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας κινδυνεύει να μετατραπεί σε πείραμα ενεργειακής αυθαιρεσίας, που θα αφήσει πίσω του ένα μη αναστρέψιμο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Επειδή, δεν πρόκειται για μεμονωμένο περιστατικό αλλά για σύμπτωμα μιας γενικευμένης απορρύθμισης κατά την οποία με δική σας ευθύνη η ανάπτυξη των ΑΠΕ εξελίσσεται δίχως θεσμική πυξίδα, χωρίς επαρκή έλεγχο και κυρίως χωρίς ουσιαστική μέριμνα για την οικολογική ισορροπία.

Επειδή σχετικά πρόσφατα, η Ε.Ε. έστειλε προειδοποιητική επιστολή προς την Ελλάδα για να συμμορφωθεί με την καταδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου (C-849/19).

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

- 1. Πώς διασφαλίζει το ΥΠΕΝ ότι οι τρέχουσες αδειοδοτήσεις έργων ΑΠΕ δεν αντιβαίνουν το ευρωπαϊκό δίκαιο, εφόσον το θεσμικό πλαίσιο της χώρας παραμένει ελλιπές για τις περιοχές της Τριχωνίδας και των γύρω λιμνών; Οι πολιτικές σας επιλογές που ενθαρρύνουν και προωθούν την αλόγιστη και άναρχη εγκατάσταση έργων**

αντλησιοταμίευσης σε προστατευόμενα οικοσυστήματα, συνάδουν με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 92/43/ΕΚ;

2. Πώς διασφαλίζει την απαίτηση του άρθ. 4 παρ. 7 της Οδηγίας 2000/60, δεδομένου ότι οι δύο λίμνες (Τριχωνίδα, Αμβρακία) αποτελούν φυσικούς σχηματισμούς; Προβλέπονται έργα αντλησιοταμίευσης στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Δυτικής Ελλάδας;
3. Πώς εξηγεί το γεγονός ότι προωθούνται τέτοια έργα σε φυσικές λίμνες, δίχως επαρκή υδρολογικά δεδομένα, δίχως τα ελάχιστα κριτήρια γεωτεχνικής ασφάλειας;
4. Πότε σκοπεύει να ολοκληρώσει το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε. και τις Ε.Π.Μ., ώστε να υπάρξει επιτέλους θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση αυτών των έργων σε προστατευόμενες περιοχές;

Ο ερωτών Βουλευτής

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)